کارت زرد لاهه به تحریم‌های امریکا

پیروزی ۰-۱۵ ایران در کارزار دیپلماتیک سه‌ماهه

گزارش یک

دیوان بین‌المللی دادگستری در بررسی دعوای حقوقی ایران و امریکا ضمن تأیید صلاحیت دیوان برای این دعوا، دیروز در حکمی امریکا را ملزم به رفع تحریم‌های انسان‌دوستانه، دارویی، کشاورزی و هوانوردی کرد و البته از طرفین خواست از اقدامی که مناقشه را تشدید کند، خودداری کنند. این رأی برای امریکا که با وجود تلاش برای بی‌اعتبار کردن پیمان‌های جهانی خود را برای دور جدید تحریم‌ها علیه ایران آماده می‌کند، شکست بزرگی به شمار می‌رود.

در شرایطی که امریکا قصد دارد آبان ماه امسال با بازگرداندن تحریم‌های جدید نفتی، یک اجماع جهانی علیه ایران ایجاد کند، وضعیت بین‌المللی حاکی از این است که امریکا در اجرای سیاست منزوی کردن ایران تنها مانده است. جلسه دیوان بین‌المللی دادگستری لاهه برای بررسی درخواست ایران برای صدور قرار موقت برای امریکا در اعتراض به تصمیم واشنگتن برای بازگرداندن تحریم‌های یکجانبه علیه تهران روز چهارشنبه برگزار شد. قضات دیوان بین‌المللی دادگستری با گذشت ۷۰ روز از درخواست شکایت ایران، به اتفاق با اعلام اینکه صلاحیت رسیدگی به شکایت ایران از امریکا به سبب نقض عهدنامه مودت و روابط اقتصادی و حقوق کنسولی سال ۱۹۵۵ بین دو کشور را دارند، رأی به لغو تحریم‌های دارویی، غذایی، بشردوستانه و هوایی امریکا علیه ایران دادند. به گزارش بی‌بی‌سی، قاضی عبدالقوی احمد یوسف، رئیس دادگاه لاهه در این جلسه گفت: «بر اساس مفاد پیمان مودت ایران و امریکا، در صورتی که بین طرفین اختلاف نظری باشد و این مناقشه از طریق دیپلماتیک حل نشود، طرفین می‌توانند به دیوان لاهه مراجعه کنند.» وی افزود: «بر اساس چند بند پیمان، طرفین از اعمال محدودیت تجاری و مالی بر یکدیگر منع شده‌اند. بنابراین، برخی اقدامات ایالات متحده از جمله لغو مجوز مبادلات تجاری با ایران و اعمال محدودیت بر انتقال اقلام به ایران، می‌تواند در تناقض با برخی از مفاد پیمان باشد». رئیس دیوان گفت که قضات دیوان به اتفاق آرا به سه تصمیم موقت رسیده‌اند که تا زمان صدور رأی نهایی برای دو طرف الزام‌آور است. «۱- امریکا بر اساس تعهداتش ذیل پیمان مودت، باید به نحوی مقتضی هر مانع برآمده از دستور ۸ می ۲۰۱۸ بر صادرات آزاد دارو و تجهیزات پزشکی، محصولات کشاورزی و قطعات و تجهیزات یدکی هواپیماهای مسافرتی از جمله تعمیرات و گارانتی و بازرسی لازم برای ایمنی هوانوردی را رفع کند؛ ۲- در صدور مجوز مبادلات مالی و انتقال پول مرتبط با اقلام فوق‌الذکر نباید هیچ مانعی ایجاد شود، ۳- طرفین باید از هر اقدامی که مناقشه را تشدید کرده و یا دامنه آن را گسترش داده و حل مناقشه را دشوارتر کنند، خودداری کنند. تدابیر فوق‌الذکر موقت هستند و تا زمان حصول رأی نهایی دیوان، برای طرفین الزام‌آور خواهند بود». روز ۲۵ تیرماه امسال ایران برای چهارمین بار پس از انقلاب در دیوان بین‌المللی دادگستری لاهه علیه امریکا طرح دعوی کرد؛ اعلام دعوایی که پس از برگزاری چندین جلسه با حضور قضات و نمایندگان دو کشور در نهایت دیروز منجر به صدور رأی دادگاه شد. به گزارش خبرگزاری رویترز، دادگاه لاهه در ادامه حکم خود با تأکید بر اینکه هیچ پرسشی درباره صلاحیت دیوان برای بررسی پرونده موجود وجود ندارد، اعلام کرد: «امریکا باید تضمین بدهد برخی مجوزهایی را که به این موضوعات مربوط می‌شود محدود نکند. دادگاه می‌داند که ایران درخواست بررسی برخی دیگر از این تصمیمات امریکا را دارد». دادگاه لاهه علاوه بر این از وزارت خزانه‌داری امریکا خواست این مسائل شامل دارو، تجهیزات درمانی و حمل و نقل هوایی ایران را که منجر به خسارات غیر قابل جبران و خطراتی برای شهروندان ایرانی می‌شود در نظر بگیرد، چرا که تصمیمات ایالات متحده خطری را متوجه شهروندان ایران می‌کند که غیرقابل جبران خواهد بود.

۱۵ قاضی دادگاه لاهه و حتی قاضی امریکایی رأی به نفع ایران دادند. رأی دادگاه لاهه یک پیروزی دیپلماتیک برای ایران در برابر امریکا بود. این رأی نشان داد که امریکا با وجود تلاش برای بی‌اعتبار کردن پیمان‌ها و نهادهای جهانی، شکست هم می‌خورد. هرچند دیوان لاهه تمام تدابیر مورد درخواست ایران را نپذیرفت، واشنگتن را به رفع بخش قابل توجهی از تحریم‌های ایران ملزم کرده است. همچنین بند سوم تصمیمات دیوان عملاً امریکا را از اعمال تحریم‌های بیشتر از جمله احیای تحریم‌های یکجانبه نفتی که می‌تواند دامنه مناقشه را گسترش دهد، منع می‌کند.

■ دومین پیروزی تاریخی ایران

شکایت ایران علیه امریکا نزد دیوان از این رو صورت گرفته است که در عهدنامه مودت ۱۹۵۵ تصریح شده است که هر یک از طرفین می‌توانند اختلافات ناشی از تفسیر یا اجرای این عهدنامه را به دیوان بین‌المللی دادگستری ارجاع دهند، چراکه عهدنامه مذکور کماکان معتبر است. دیوان دادگستری بین‌المللی نهاد قضایی وابسته به سازمان ملل است که برای حل و فصل اختلاف‌های بین‌المللی تشکیل شده و آرای آن الزام‌آور است. رضا نصری، کارشناس مسائل بین‌الملل درباره الزام‌آور بودن رأی دادگاه لاهه گفت: «مهم‌ترین بخش حکم دادگاه لاهه این است که از طرفین خواست از مبادرت به هر اقدامی که ممکن است مناقشه بین دو کشور را تشدید کند، خودداری کنند. در عمل، یعنی دولت امریکا باید از وضع تحریم‌های نفتی و تحریم‌هایی که برای ماه آینده پیش‌بینی شده خودداری کند». به گزارش خبرگزاری فارس، جمشید ممتاز، استاد برجسته حقوق بین‌الملل و قاضی اختصاصی ایران درباره رأی دادگاه لاهه گفت: «ضرورت داشت دیوان به سایر حوزه‌های مهم از جمله به عنوان مثال، فروش هواپیما و اجرای سفارش‌هایی که تاکنون صورت پذیرفته می‌پرداخت. همچنین مناسب بود دیوان بین‌المللی دادگستری امریکا را ملزم می‌ساخت از اقداماتی که شرکت‌ها و اتباع کشورهای ثالث را از داشتن روابط تجاری با ایران باز می‌دارد، خودداری کند.»

حکم دیوان بین‌المللی دادگستری در حالی صادر شد که امریکا به دنبال افزایش فشار بر ایران به دلیل آنچه که فعالیت‌های مخرب ایران در خاورمیانه می‌خواند، است. دونالد ترامپ رئیس‌جمهور امریکا در ماه می از توافق هسته‌ای با ایران خارج شد و اعلام کرد که تحریم‌ها علیه این کشور شامل داد و ستدها بر مبنای دلار و توقف صادرات نفت از ایران را باز می‌گرداند و طبق گفته مقامات واشنگتن، قرار است از ماه آینده تحریم‌های نفتی ایران دوباره اعمال شود؛ اقدامی که چین، روسیه و کشورهای اروپایی به شدت با آن مخالفت کرده‌اند. رأی دادگاه لاهه یک هفته پس از سخنان دونالد ترامپ در مجمع عمومی سازمان ملل انجام شد که مدعی شده بود ایران در دوره ریاست جمهوری او منزوی‌تر شده و نظام ایران در حال فروپاشی است، اما رأی دادگاه بین‌المللی دادگستری نشان داد که امریکا بیش از همه کشورها در جهان منزوی شده است. حتی روزنامه «واشنگتن پست» دیروز در گزارشی نوشت: «این حکم یک پیروزی دیپلماتیک برای تهران پس از آن محسوب می‌شود که تحریم‌های جدید امریکا را که بخش اول آن در ماه ژوئیه اعمال شد، به چالش کشید». دونالد ترامپ در ماه‌های اخیر تلاش‌های گسترده‌ای کرده تا بتواند متحدانش را به اعمال تحریم‌ها علیه ایران متقاعد کند اما در این مسیر موفقیتی کسب نکرده است.

■ واکنش ایران و امریکا

رأی دادگاه لاهه با استقبال گسترده‌ای از سوی مقامات ایرانی روبه‌رو شد. محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران حکم دادگاه لاهه را شکستی برای امریکای معتاد به تحریم توصیف کرد. ظریف در توئیتر خود نوشت: «دادگاه عالی سازمان ملل حکم داد که امریکا باید به تعهداتی که با وضع مجدد تحریم‌ها علیه مردم ایران هنگام خروج از برجام نقض کرده است، پایبند باشد. شکستی دیگر برای امریکای معتاد به تحریم و یک پیروزی برای قانون. لازم است که جامعه بین‌الملل به‌طور متحد با یک‌جانبه‌گرایی مخرب امریکا مقابله کند». به‌رغم الزام‌آور بودن رأی دادگاه لاهه اما امریکا آن را بدون وجاهت قانونی اعلام کرد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، پت هوکسترا، سفیر امریکا در هلند با انتشار بیانیه‌ای در توئیتر خود نوشت: «رأی ۲۹ صفحه‌ای دیوان لاهه را که صادر شده، دیدم. این یک پرونده فاقد وجاهت در دیوانی بود که صلاحیتی نداشت. با این حال، خالی از لطف نیست که بگوییم دیوان از تأیید خواسته‌های فراگیر ایران خودداری کرد، در عوض تصمیم محدودی در یک طیف بسیار محدود اتخاذ کرد». باتوجه به موضع دولت امریکا به نظر نمی‌رسد این کشور به رأی دادگاه لاهه توجه کند اما از لحاظ حقوقی و سیاسی بهره‌مند شدن از ظرفیت‌های نهادهای حقوق بین‌المللی همچون دیوان بین‌المللی دادگستری، نه‌تنها فرصت‌های بی‌شماری پیش روی ایران قرار می‌دهد، بلکه با شکست امریکا در دادگاه بین‌المللی مسیر برای ایجاد یک ائتلاف حقوقی بین‌المللی علیه امریکا نیز باز خواهد شد.

دریچه

واشنگتن عهدنامه مودت با ایران را لغو کرد

مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا عصر چهارشنبه در کنفرانس خبری با حضور اصحاب رسانه‌ها گفت که امریکا به توافق مودت با ایران (۱۹۵۵) پایان می‌دهد. به گزارش خبرگزاری تسنیم، وزیر خارجه امریکا با اشاره به اعلام رأی دادگاه لاهه گفت: «تصمیم دادگاه بین‌المللی لاهه درست نیست. برای رأی دادگاه لاهه متأسف هستیم. ما برای مسائل انسان‌دوستانه برای مردم ایران استثنا قائل هستیم». پمپئو همچنین تصمیم دادگاه بین‌المللی را شکستی برای ایران دانست. دیپلمات ارشد امریکا درباره پایان دادن به پیمان مودت با ایران نیز گفت: «این تصمیمی است که ۳۹ سال دیر انجام می‌شود». وی همچنین مدعی شد ایران منشأ اصلی تهدیدات علیه نمایندگی‌های امریکا در عراق است.» پمپئو مدعی شد که ایران از منابع مالی خود برای تأمین گروه‌های تروریستی در عراق و منطقه استفاده می‌کند.

گزارش ۲

تحویل سامانه‌های اس ۳۰۰ روس به دمشق

آسمان سوریه برای اسرائیل ناامن شد

اسرائیلی‌ها هیچ‌گاه تصور نمی‌کردند عملیاتی که ۱۷ روز قبل انجام دادند تا این اندازه برای‌شان گران تمام شود. روز گذشته روس‌ها به وعده خود عمل کرده و سامانه‌های اس ۳۰۰ را وارد سوریه کردند تا تحویل دولت سوریه دهند؛ تحولی که رسانه‌های صهیونیستی از آن به عنوان کابوس تل‌آویو نام بردند.

وزارت دفاع روسیه اواخر سه‌شنبه اعلام کرد انتقال سامانه پدافند هوایی اس ۳۰۰ به سوریه تکمیل شده‌است. سرگئی شویگو، وزیر دفاع روسیه، ۱۰ مهرماه در جریان نشستی با حضور رئیس‌جمهور آن کشور، که از شبکه روسیه ۲۴ پخش شده، گفته «روز گذشته کار پایان یافت». شویگو تأکید کرده این سامانه امنیت پرسنل نظامی روسیه را در سوریه افزایش می‌دهد. قرارداد فروش سامانه‌های دفاعی اس ۳۰۰ بین روسیه و سوریه چند سال قبل امضا شده بود اما مسکو به دلیل روابط پیچیده‌ای که با تل‌آویو دارد و بنابر درخواست رژیم صهیونیستی از تحویل این سامانه خودداری کرده بود اما زمانی که در ۱۷ روز قبل یک هواپیمای شناسایی روسی بر اثر عملیات جنگنده‌های صهیونیستی سقوط کرد، مسکو اعلام کرد اقدام خلبان‌های اسرائیلی «اهمال مجرمانه» و غیردوستانه بوده و سامانه‌های اس ۳۰۰ را به سوریه تحویل خواهد داد. وزیر دفاع روسیه هفته گذشته گفت: «مسکو به درخواست اسرائیل در سال ۲۰۱۳ از انتقال اس ۳۰۰ به سوریه خودداری کرده بود اما در حال حاضر وضعیت تغییر کرده و ما مسئول این تغییرات نیستیم.» مقامات اسرائیلی تلاش زیادی کردند روس‌ها را متقاعد کنند «بی‌تقصیر» هستند اما مسکو روایت تل‌آویو را قبول نکرده است. تحلیلگران اسرائیلی معتقدند حتی اگر تمامی شواهد و مدارک ثابت کنند که خلبان‌های اسرائیلی تقصیری نداشتند پوتین نه تنها قبول نخواهد کرد بلکه تلاش خواهد کرد از این رویداد به عنوان اهرمی برای گرفتن امتیاز سیاسی استفاده کند. در همین حال، مقامات امریکایی به این اقدام روسیه واکنش نشان داده و از تأیید قطعی تحویل اس ۳۰۰ خودداری کردند. هدر نائورت، سخنگوی وزارت خارجه امریکا می‌گوید واشنگتن هنوز قادر به تأیید خبر انتقال اس ۳۰۰ نیست. وی گفته است: «امیدوارم که آنها [روسیه] این کار را نکرده باشد.» خانم نائورت می‌گوید: «این موضوع از نظر من، بحران مربوط به سوریه را به طور جدی افزایش می‌دهد ولی من هنوز نمی‌توانم این موضوع (انتقال سامانه) را تأیید کنم.» اما مقامات اسرائیلی تلاش کردند نشان دهند تحویل سامانه‌های اس ۳۰۰ تأثیری بر عملیات آنها در سوریه نخواهد داشت. آویگدور لیبرمن، وزیر جنگ رژیم صهیونیستی روز چهارشنبه اعلام کرد تحویل اس ۳۰۰ روسی به سوریه مانع از تداوم عملیات‌های نظامی علیه دمشق نخواهد شد. تل‌آویو از این موضوع خرسند نیست اما نمی‌تواند از عملیات‌های نظامی خود در سوریه چشم‌پوشی کند. وی در این باره مدعی شد: هیچ گزینه دیگری نداریم. فرصتی برای تصمیم‌گیری در این زمینه وجود ندارد. این وزیر صهیونیست همچنین از لزوم احیای روابط تل‌آویو-مسکو به‌رغم سرنگونی هواپیمای شناسایی روسیه سخن گفت و بار دیگر سوریه را مسبب این حادثه دانست!

به رغم ادعای این مقام صهیونیستی ناظران معتقدند ترس از انتقام مبهم روس‌ها و استقرار سامانه‌های اس ۳۰۰ باعث خواهد شد خلبان‌های صهیونیستی در شرایط ترسناک قرار بگیرند و در نتیجه فعالیت‌های آنها در حریم هوایی سوریه با کاهش مواجه شود.

دورنما

هت‌تریک ضدامریکایی در عراق

ریاست‌جمهوری و نخست‌وزیری عراق هم به مقاومت رسید

بعد از مدت‌ها مشاجره و بلاتکلیفی که به دنبال اختلاف بر سر نتایج انتخابات خرداد پیش آمده بود و ادامه داشت، در نهایت پارلمان عراق برهم احمد صالح، سیاستمدار کرد را که مورد حمایت جریان مقاومت بود، به عنوان رئیس‌جمهور جدید این کشور انتخاب کرد و صالح هم بلافاصله بعد از این انتخاب، عادل عبدالمهدی، سیاستمدار شیعه عضو مجلس اعلای اسلامی و وزیر نفت عراق را به عنوان نخست‌وزیر، مسئول تشکیل کابینه کرد تا نهایتاً تکلیف دولت جدید عراق در یک ماهی که عبدالمهدی برای معرفی کابینه فرصت دارد، تعیین شود.

به گزارش «جوان»، مجلس عراق چندی پس از انتخاب رئیس جوان از اهل سنت که در عین اینکه دارای مواضع روشن در حمایت از تمامیت ارضی عراق و همین طرفدار تعامل با همه گروه‌ها و به خصوص جریان مقاومت بود و طبعاً نگاه و حمایت جریان‌های مقاومتی را به سوی خود جلب کرده بود، عصر سه‌شنبه برهم صالح را با اکثریت قاطع ۲۱۹ رأی از ۲۷۰ نماینده حاضر در جلسه در پست ریاست جمهوری عراق گماشت. هرچند این پست به لحاظ قدرت اجرایی جنبه تشریفاتی دارد اما از آنجا که نخستین گام در تشکیل دولت جدید این کشور محسوب می‌شود، گامی بسیار معنادار بود. اما انتخاب عادل عبدالمهدی به عنوان نخست‌وزیر مکلف به تشکیل کابینه به عنوان گام بعدی رئیس‌جمهور و مجلس عراق که چینش دولت عراق را رنگ و بویی مقاومت‌پسندانه داد، از اهمیت تمامی مهره‌هایی که در این چینش نقش ایفا کردند، حکایت می‌کند. هم برهم صالح در زمان همه‌پرسی کردستان عراق از این کار حمایت نکرد و هم یکی از نقاط قوت او بین گروه‌های شیعه و سنی در بغداد بود که این می‌تواند باعث تعاملات آسان‌تر میان اقلیم کردستان و دولت عراق شود (به خصوص که در مقابل رقیب او فؤاد حسین نامزد حزب دموکرات کردستان برای پست ریاست‌جمهوری کسی بود که بارها عراق را یک کشور زوال یافته خوانده بود) و هم حمایت جریان‌های «الاصلاح و الاعمار» و «البناء» بر سر نخست‌وزیری عبدالمهدی نشان از آن دارد که جریان‌های مورد حمایت سعودی-امریکا در اعمال نقشه‌های مخرب خود برای عراق تا چه حد ناکام مانده‌اند. از سوی دیگر شخصیت علمی عبدالمهدی که دو مدرک کارشناسی ارشد علوم سیاسی از فرانسه و همین‌طور مدرک کارشناسی ارشد اقتصاد از دانشگاهی در عراق اخذ کرده است با شخصیت دانشگاهی و معتدل برهم صالح که دارای مدرک دکترای آمار است، می‌تواند چهره کمتر سیاست‌زده و تکنوکرات به دولت عراق بدهد که به دور از سیاست تفرقه‌افکنی‌های مطلوب امریکا و عربستان صرفاً به فکر حل مشکلات عدیده اقتصادی عراق باشند.

■ استقبال و تبریکات گسترده

ساعتی پس از اعلام انتخاب صالح و عبدالمهدی سیلی از تبریکات و آمادگی‌ها برای همکاری با آنها در داخل عراق به راه افتاد. حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق سه‌شنبه شب در پیامی به «عادل عبدالمهدی»، مأمور شدنش به تشکیل کابینه جدید را تبریک گفت و برای وی آرزوی موفقیت کرد. در متن پیام تبریک العبادی به عبدالمهدی آمده است: «امیدوارم که در تشکیل دولت و انتخاب شایسته‌ترین افراد برای تصدی پست‌های وزارتی و دولتی با هدف خدمت بهتر به شهروندان موفق باشید.» عادل عبدالمهدی هم متقابلاً در صفحه خود در فیس‌بوک خطاب به حیدرالعبادی نخست‌وزیر کنونی عراق نوشت به حمایت و مشورت شما نیاز دارم تا مأموریت‌ها برای تقویت امنیت کشور را به سرانجام برسانیم. عبدالمهدی در این پیام آورده است: از پیام تبریک شما بی‌نهایت سپاسگزارم و از خداوند بزرگ می‌خواهم ما را برای ادامه این مسیر که شما بار رهبری آن را طی چهار سال اخیر با تمام دشواری‌ها و موفقیت‌هایش و سنگینی بار مسئولیت به دوش کشیدند، موفق بدارد. هادی العامری، رئیس ائتلاف فتح که می‌توان او را از رهبران اصلی مقاومت در عراق خواند، نیز به مردم عراق انتخاب رئیس‌جمهور و تعیین عبدالمهدی به عنوان نخست‌وزیر مکلف را تبریک گفت.

العامری در بیانیه‌ای کوتاه برای عبدالمهدی آرزوی موفقیت کرد و گفت: امیدوارم دولتی تشکیل شود که بتواند خدمات مناسبی به شهروندان ارائه دهد. نوری مالکی، رئیس ائتلاف دولت قانون نیز به عبدالمهدی تبریک گفت و ابراز امیدواری کرد که عراق به سرعت در مسیر تشکیل دولتی قرار بگیرد که بتواند به مردم خدمات رسانی کند. وی ضمن آرزوی موفقیت برای عبدالمهدی ابراز امیدواری کرد که او بتواند به روند سر و سامان دادن نهادهای دولتی ادامه داده و خواسته‌های مردم عراق را بر آورده کند. وی افزود: ما همگی امیدواریم که این اتفاقات خوب ادامه پیدا کند و عراق به سرعت در مسیر تشکیل دولتی که قادر به ارائه خدمات و بازسازی عراق باشد، قرار بگیرد. مقتدی صدر، رهبر جریان صدر عراق نیز در بیانیه‌ای کوتاه به برهم صالح بابت انتخابش به عنوان رئیس‌جمهور عراق تبریک گفت و برای او آرزوی موفقیت کرد.

چالش

ادامه تحقیر نفتی سعودی‌ها از طرف کاخ سفید

ترامپ: ملک سلمان بدون امریکا «۲ هفته» هم دوام نمی‌آورد

قیمت نفت به قدری رئیس‌جمهور امریکا را تحت فشار گذاشته که تحقیر عربستان از طرف او به یک رویه معمول تبدیل شده است. در روزی که قیمت نفت عمدتاً به دلیل تحریم‌های ایران از ۸۶ دلار هم عبور کرد، دونالد ترامپ بار دیگر گفت که به پادشاه عربستان هشدار داده است بدون پشتیبانی ارتش امریکا «دو هفته» هم در قدرت دوام نمی‌آورد.

برخی فعالان دیروز با راه‌اندازی هشتگ #ترامپ_به_ملک_سلمان_توهین کرد، در خصوص اظهاراتی که آنها را «غیردیپلماتیک» خواندند، ابراز نارضایتی کردند. این فعالان خواستار واکنش رسمی عربستان شدند. اظهاراتی که ترامپ از طریق آنها، جزئیات مکالمه خود را با ملک سلمان فاش کرد. ترامپ دیروز هم اظهاراتی تحقیرآمیز درباره عربستان به زبان راند و در جمع حامیانش در شهر ساوتهیون در ایالت می‌سی‌سی‌پی تأکید کرد: ما از عربستان سعودی محافظت می‌کنیم. شاید شما بگویید که آنها ثروتمندند و من عاشق پادشاه، ملک سلمان هستم. اما گفتم «پادشاه، ما از شما حفاظت می‌کنیم. شما بدون ما دو هفته هم دوام نخواهید آورد. باید هزینه‌های ارتش خودتان را بپردازید.»

ترامپ تأکید کرد: «ما از بسیاری از این کشورها در ازای هیچ چیز دفاع می‌کنیم و بعد آنها از ما سوءاستفاده کرده و نفت را به بهای بالا به ما می‌فروشند. اصلاً خوب نیست. ما از آنها می‌خواهیم افزایش قیمت‌ها را متوقف کنند. ما از آنها می‌خواهیم کاهش قیمت‌ها را آغاز کنند.» این اظهارت ترامپ در شرایطی است که قیمت نفت دیروز از مرز ۸۶ دلار هم گذشت تا جایی که خبرگزاری رویترز به نقل از یک منبع مطلع اعلام کرد که روسیه و عربستان بر سر افزایش تولید نفت توافق کرده و این موضوع را به امریکا اعلام کرده‌اند.

■ عطوان: ریاض به ایران پناه بیاورد

«عبدالباری عطوان» نویسنده و تحلیلگر عرب نیز این تیتر را به سرمقاله دیروز روزنامه «رأی‌الیوم» اختصاص داد که «آیا پاسخی به گستاخی باج‌خواهانه و وقیحانه ترامپ علیه عربستان پیش‌بینی می‌شود؟» عطوان نوشته که اگر این باج‌خواهی ترامپ از عربستان بر مبنای ترساندن آن از ایران است، عربستان باید به گزینه دیگری روی بیاورد و آن گشودن کانال گفت‌وگو با ایران و محور آن است، همانطور که ترامپ با کره‌شمالی مذاکره کرد و پیش از آن دولت اوباما با تهران درباره برنامه هسته‌ای ایران و همپیمان سعودی خود را دور زد در حالی که همین امریکا بیش از ۱۲۰ میلیارد دلار سلاح به عربستان فروخت تا آماده جنگ با ایران باشد.

نگاه

هادی محمدی

عراق منهای امریکا

پارلمان عراق شامگاه سه‌شنبه پس از سه دور تعویق نشست خود برای رایزنی بیشتر فراکسیون‌ها در انتخاب رئیس‌جمهور، برهم احمد صالح را با ۲۱۹ رأی در مقابل ۲۰ رأی برای فؤاد حسین به عنوان رئیس‌جمهور برگزید و برهم صالح نیز بر اساس توافقات فراکسیون‌های شیعه عادل عبدالمهدی را به عنوان نخست‌وزیر مکلف به تشکیل کابینه جدید انتخاب کرد. ماراتن سیاسی سه ماه اخیر، درس‌ها و پیام‌های مهم و راهبردی در عراق ثبت کرد، چراکه امریکا بلافاصله پس از انتخابات پارلمانی و با این درک از مرحله پساداعش که جریان‌های مقاومت و حشدالشعبی و ضدامریکایی و ضدصهیونیستی، رکن اصلی پیروزی بر تروریسم تکفیری-وهابی را تشکیل می‌دادند، نگران تشکیل کابینه و دولتی مبتنی بر فضای ضدتروریسم و ضدامریکایی بود و لذا مک گورک را به عنوان نماینده ویژه در کنار سفیرشان در بغداد گذاشت تا با کمک سفیر انگلیسی و صندوقدار مالی‌شان، سفیر عربستان، هر چه دارند به میدان بیاورند و از یک روند طبیعی در عراق جلوگیری کنند. این مثلث شوم، هرچه از تجارب دیپلماتیک، قلدری استکباری و رشوه‌های مالی و زبان بی‌نزاکتی و تهدید داشتند به میدان آوردند. در تعویق انتخابات پارلمان که با مسعود بارزانی و علاوی و نجیفی بسته بودند، شکست خوردند. سپس خواب تمدید حکومت حیدرالعبادی را کشیدند و از او در مقابل و مابه‌ازا تعهداتی را برای خودشان گرفتند تا حشدالشعبی را منحل و نفوذ ایران را پایان دهند. در این پروژه هم با سرانگشت تدبیر مرجعیت و هوشیاری مردم و گروه‌های شیعی عراق و سردار سلیمانی به عنوان نماد مبارزه با تروریسم سرافکنده و ناکام ماندند. برای ریاست اسامه نجیفی بر پارلمان عراق با زور تهدید از مسعود بارزانی امضای موافقت گرفتند که چند ساعت بیشتر دوام نداشت و وقتی مثل شیخ کروبی از خواب بیدار شدند، شاهد انتخاب حلبوسی در ریاست پارلمان شدند. باز هم دست از خباثت برنداشتند و با تحریک مسعود بارزانی، فؤاد حسین را که دفتردار پسر بارزانی و مترجم ملامصطفی با صهیونیست‌ها و موساد بوده به میدان آوردند تا هم مقام ریاست جمهوری را تحقیر کنند و هم فردی دست‌آموز را منصوب کنند. حاصل دور دوم رأی‌گیری پارلمان معنادار بود یعنی با ۲۰ رأی حتی تمامی نمایندگان حزت دموکرات هم به او رأی ندادند، همانطور که اسامه نجیفی با کمتر از ۲۰ رأی، از حمایت اهل سنت موصل هم برخوردار نبود. این یعنی تمامی گزینه‌ها و ظرفیت‌هایی که امریکا در عراق دارد و با زور تهدید در کنار او هستند، محلی از اعراب ندارند و امریکا امروز در بین همین سیاستمداران هم منفور است و او را راهزن و غیرقابل اعتماد می‌دانند. انتخاب رؤسای سه‌گانه در عراق که خارج از خواست امریکا و با اراده روشن عراقی انجام شد، آغاز و سرفصل جدیدی برای عراق جدید است و مأموریت‌های سنگینی به عهده دارد. برای مردم باید خدمات شایسته ارائه کند و برای تضمین امنیت و حاکمیت ملی باید هم بر قدرت حشدالشعبی بیفزاید و هم با جارو زدن به نفوذی‌های امریکایی در دستگاه‌های مختلف، یک نفس عمیق از استقلال را تجربه کند. عراق «مرحله بدون امریکا» را در این دولت تجربه خواهد کرد و امریکا به خوبی درک کرده که عراق در مسیر گفتمان انقلابی و اسلامی قرار گرفته است و نیروهای متجاوز آنها یا به زبان خوش بیرون می‌روند و مداخله در عراق را پایان می‌دهند یا می‌مانند که برای سیلی‌های موردی کاربرد خواهند داشت. فقط باید به خود تفهیم کنند که قدرت و نفوذ در دست کسی است که کابوس آنها در تمام منطقه غرب آسیاست و همانطور که موشک‌های سپاه در سه مایلی آنها در البوکمال فرود آمد، خطای سهوی هم برای‌شان گران خواهد شد.

اخبار کوتاه

■ ماکرون با استعفای وزیر کشور موافقت کرد

«امانوئل ماکرون» رئیس‌جمهور فرانسه با استعفای «ژرار کولوم» وزیر کشور موافقت کرد. به گزارش فارس، شبکه تلویزیونی BFM روز چهارشنبه گزارش کرد کولوم پیشتر استعفای خود را تقدیم ماکرون کرده بود اما رئیس‌جمهور از پذیرش آن خودداری کرده بود. روزنامه فرانسوی فیگارو هم نوشت که کولوم نمی‌خواهد که با تصمیم برای نامزد شدن در انتخابات شهرداری شهر لیون که تابستان آینده برگزار می‌شود، وزارت کشور را بی‌ثبات کند. چندی پیش «نیکلاس کولوم» وزیر محیط‌زیست فرانسه از سمت خود استعفا کرد. «لارا فسل» وزیر ورزش فرانسه هم دیگر مقام فرانسوی است که پس از کولوم خبر از استعفا بنابر دلایل شخصی داد.

■ امریکا پولیساریو را به ایران ربط داد

موضع‌گیری‌های ضدایرانی مراکش و لابی‌گران محافظه‌کاری که در امریکا به خدمت گرفته سرانجام نتایجی ملموس به بار آورده و باعث شده برای اولین بار قطعنامه‌ای در کنگره امریکا به این کشور و حمایت از روایت‌هایش در مناقشه ارضی با اعضای جبهه «پولیساریو» بر سر صحرای غربی اختصاص داده شود. طبق گزارش المانیتور دو نماینده جمهوری‌خواه و یک نماینده دموکرات اخیراً قطعنامه‌ای غیرالزام‌آور در مجلس نمایندگان امریکا معرفی کرده‌اند که همنوا با ادعاهای مراکش آنچه «اقدامات تحریک‌آمیز اخیر جبهه پولیساریو و حامیان خارجی آنها» خوانده شده را محکوم می‌کند. «جو ویلسون»، یکی از تهیه‌کنندگان این قطعنامه در بیانیه‌ای بعد از معرفی آن، عیناً ادعاهایی که مراکش علیه ایران گفته را تکرار کرد و گفت: «حکومت ایران، جبهه پولیساریو را برای هدایت حملاتی علیه مراکش تأمین مالی کرده و اکنون وقت آن است که سازمان ملل راه‌حلی مسالمت‌آمیز برای درگیری‌های صحرای غربی پیشنهاد دهد.»

■ کابوس شبانه بعد از بادبادک‌های آتش‌زا

فلسطینی‌های ساکن نوار غزه در ادامه خلق شیوه‌های مبارزاتی جدید، حدود سه هفته پیش واحدهایی به نام کابوس شبانه تشکیل دادند که مأموریت آنها ایجاد رعب و سر و صدا برای دهها نظامی و صدها شهرک‌نشین اسرائیلی مجاور غزه با آغاز شب است. بر اساس گزارش روزنامه فلسطینی «الایام»، با آغاز هر شب، دهها جوان فلسطینی در مرز غزه شروع به کوبیدن طبل و سر دادن آواز می‌کنند و تعداد دیگری از آنها بالون‌های آتش‌زا به سمت شهرک‌ها می‌فرستند. در ادامه این گزارش آمده است سه‌شنبه شب حدود ۳۰۰ جوان فلسطینی در فاصله چند ده متری از نوار مرزی میان غزه و فلسطین اشغالی حاضر شدند و شروع به نواختن طبل و سر دادن آواز و امثال آن کردند.

■ فشار امریکا بر چین به بهانه اویغورها

دولت دونالد ترامپ در حال بررسی راه‌هایی برای مجازات دولت چین به بهانه سیاست‌هایش در قبال مسلمانان اویغور در منطقه سین‌کیانگ از طریق محدود کردن صادرات تکنولوژی‌های مورد استفاده چین در جاسوسی و تحت کنترل نگه داشتن این مسلمانان است. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری رویترز، ویلبور راس، وزیر بازرگانی امریکا در نامه‌ای به رهبران یک کمیته کنگره این کشور گفت، وزارتخانه وی در رایزنی با وزارت امور خارجه و دیگر سازمان‌های امریکا قصد دارد در چند هفته آینده تغییراتی در سیاست‌های صادرات امریکا اعلام کند. ویلبور راس در نامه خود که خطاب به سناتور مارکو روبیو و کریس اسمیت، نماینده مجلس نمایندگان نوشته که از جمله این بررسی‌ها مربوط به اضافه کردن یکسری اسامی افراد و شرکت‌های چینی به فهرست شخصیت‌هایی است که در معرض محدودیت‌هایی برای صدور مجوز ویژه قرار می‌گیرند و هدف بررسی سیاست‌های صدور مجوز برای کنترل تکنولوژی‌های مورد استفاده به منظور حمایت از حقوق بشر است. هرگونه تصمیم برای تحریم چین می‌تواند به یک اقدام نادر از سوی دولت دونالد ترامپ علیه چین به بهانه حقوق بشر بینجامد. همزمان امریکا و چین مشغول یک جنگ تجاری نیز هستند اما در عین حال امریکا خواهان کمک چین به حل مناقشه تسلیحات هسته‌ای کره‌شمالی است.